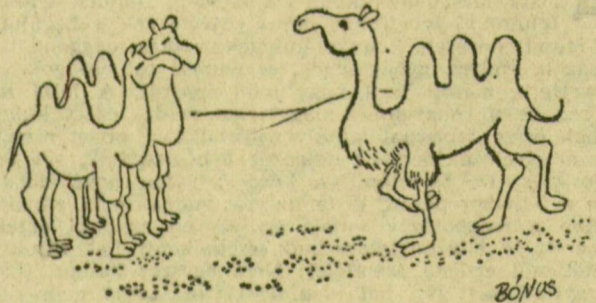
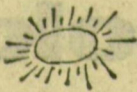

A legújabb divat

BONUS

Gépsor a Szovjetuniónak

A Chemokomplex Külkereskedelmi Vállalat és a szovjet Tyehmasimport Külkereskedelmi Egyesülés szerződést írt alá, amelynek alapján a magyar vállalat öt komplett autózifon, szén-savpatrontöltő gépsort szállít a Szovjetunióba. A gépsorok értéke 867 000 rubel.

Felszabadulási pályázat

A vonat is megindult...

2.

Beküldte: Sziládi Sándor Szeged, MÁV Igazgatóság

Így kezdődött, így indulunk el: Battonya, Mezőhegyes, Makó, Szeged... 1944. október 8., október 10., 11. és így tovább, 1945. április 4-ig. Az első órákra, az első biztató szavakra emlékezik és erről beszél Sziládi István, Mezőhegyes állomás dolgozója. Mint vonatvezető és fékező társai, Márton Sándor és Szilvási György, azonnal szolgálatba álltak Mezőhegyesen és kezükben a vörös zászlóval, adták a jelzéseket a román mozdony vezetőjének, aki magyarul szólt: — Daruhoz! Ez az első vonat mint benépesítő érkezett. Katonákat, Baba és Leóka forgalmi szolgálattelőköt hozta a forgalom megindításához, akik két héttel irányították Mezőhegyes állomás forgalmát.

Élni akaró vasutasokat. Többen és többen jelentkeztek szolgálatra, hogy becsülettel helytállva még a nehéz helyzetben is segítsék a győzelmet, s az új haza építését. Kovalcsik fődizpécser irányításával az első napokban megindult a személyforgalom is Mezőhegyes és Orosháza között. A kétnaponként közlekedő vonatnak először csak félve, bizalmatlanul jöttek az utasai. De egy-két nap után már úgy megszáporodtak, hogy alig fértek fel a még kis szerelvényre. Az élet mind jobb kibontakozását segítette elő a baráti gondoskodás a sokat nélkülözött vasutasokról és családjukról: Kovalcsik fődizpécser az első fizetést kiosztotta a vasutasoknak és természetbeni juttatást adott a családtagoknak, mondván: aki dolgozik, annak enni és élni kell.

roncsai, ég felé meredő, szétszaggatott vasúti sínek, felborult vasúti kocsik, romokban heverő fűtőház, romos üzemek fogadták a felszabadítókat és természetesen az utcára, a napfényre jövő emberek.

A sok más tennivaló mellett megkezdődött a vasútnál is a helyreállítás. Szovjet műszaki tisztek és az itthon maradt vasutas vezetők irányításával az állomásfőnökség, az osztályfőnökség, a fűtőház, a fiókműhely dolgozói a felrobbantott vasút romeltakarításával, helyreállításával, az egy-két maradék mozdony kijavításával teremtették meg a vonatközlekedés feltételeit, mintegy 1800 óra különmunkával.

Krámer szovjet parancsnok barátként fogadta az október 12-én munkára jelentkező vasutasokat, élülkőn Veszelszki Antal már nyugdíjas vasutassal. A cél, az első 301-es mozdony üzemképessé tétele nagyon kemény munkát követelt, de ment, mert a felszabadult nagy város lakossága élni akart.

— A fokozódó munka, az erősödő szervezeti élet eredménye, hogy 1945. június 26-án a fűtőház dolgozói már három üzemképes mozdonyt és 150 helyreállított kocsit adtak át a forgalomnak. Volt már ennivaló, fűtés és akaraterő. Megindult az első vonat Algyő felé is. 1945 tavaszán pedig elindulhatott Szeged és környéke ajándéka: az első élelmiszerszállító vonat Budapest éhező lakosságának.

Arccal a vasút felé, előre az ötszázadik mozdonyért és a tízezredik kocsit — ez lett a jelszó. Ahogy gazdagodott az ország, úgy nőtt és hálózta be az országot a romokból újjáépített vasút.

Az 1944 októberi első mozdony sípszava, a mezőhegyesi a makói, a szegedi vasutasok szabad jelzése, első munkasikere bejárta a felszabadult részeket, segítette országunk népét, segítette a felszabadítókat: 1945. április 4-hez,

Kitekintés a magyar ipar fejlődésére

Orion Rádió és Villamossági Vállalat

A magyar híradástechnikai ipar egyik erőssége, immár több mint fél évszázada fellegvára az Orion Rádió és Villamossági Vállalat. Születésének napja 1913. június 1. Jogelődjét, a Magyar Wolf-ram Lámpanyárat ekkor alapította Kremenczky János odesszai születésű szakember. Ugyanő 1921. októberében megalakította a Kremenczky Művek Villamossági Részvénytársaságát.

A vállalat 1924-ben Orion Villamossági Részvénytársaságra változtatta a nevét. A jól ismert háromfejű Orion védjegyet ekkortól ismerhetjük meg a hazai közönség. Azóta valamennyi gyártmányát e védjegy alatt hozzák forgalomba. Belföldön és külföldön egyaránt, hisz az eltelt időben a határon túl is sokat hódított, népszerűsége tett szert a háromfejű márka.

A gyár 1926 júniusában kezdte meg a rádiókészülékek gyártását, a német Telefunken gyár szabadalmának felhasználásával, s emellett még nagyrészt import alkatrészekkel. 1930-ban a napi termelés már elérte az 50 darabot. Ugyanebben az évben kapják meg először a „vizumot” az Orion-rádiókészülékek, megkezdődik az export is.

A gyár 1926 júniusában kezdte meg a rádiókészülékek gyártását, a német Telefunken gyár szabadalmának felhasználásával, s emellett még nagyrészt import alkatrészekkel. 1930-ban a napi termelés már elérte az 50 darabot. Ugyanebben az évben kapják meg először a „vizumot” az Orion-rádiókészülékek, megkezdődik az export is.

Az export lehetősége természetesen egy sor újabb problémát vetett fel. Az AT 501-es készülék kétsatornás volt, s ez nem volt elegendő, miután külföldön általában több csatornás lehetséges a vétel. Ezért megindult a csatornák, csatornaváltók készítése. Az első exportált kétsatornás készülék mellett már 1957-ben megindult a 12 csatornás készülékek gyártása és exportálása.

1961-től kezdve évi 100 ezer darab készülék termel az Orion gyár. Ez a szint a továbbiakban is tarthatónak látszik, sőt 10–20 százalékos emelkedéssel számolnak, amennyiben a fekete-fehér tévének a részletakció kiterjesztése, a cserelhetőség megteremtése kialakul a negyedik ötéves tervben. Ehhez különböző kereskedelmi, szervezési intézkedések szükségesek. Véleményük szerint a IV. ötéves terv belföldi igényeinek 60–70 százalékban a készülékszerre fog vonatkozni és csak mintegy 30–40 százalékban várható új vásárló, illetve előfizető.

1959-ben jelent meg az első valóban nagyképernyős készülék, jellemzői kitűnő műszaki tulajdonságok, s egyszerű kezelhetőség. Az export és a belföldi piac egyre növekvő igénye arra készítette a konstruktőröket, hogy mind könnyebben kezelhető készülékeket hozzanak létre. Az első lépést az AT 602 és AT 603 típusok gyártása jelentette, melyek gyártását 1959 végén kezdték meg.

A gyár fő feladatának tekintik a fokozatos, következetes fejlesztést. Törekszik a különböző méretű képesekkel ellátott készülék-típusok kifejlesztésére, a korszerű, kisméretű, egységes alkatrészek és szerelvények kidolgozására, a tranzistorizálásra, a színes televízió-vevőkészülék kimunkálásáról, különböző méretű, telepről és hálózatról egyaránt működő, hordozható televízióvevő kifejlesztésére.

Rendre követték egymást az új típusok, melyek világszínvonalú műszaki tulajdonságokkal rendelkeztek. 1963-ban a tévéfejlesztés időlegesen visszaesett, mivel az akkori elképzelés szerint a vállalat a mikrohullámú beren-

A vállalat 1963 óta foglalkozik mikrohullámú berendezések gyártásával. A rádiórelé összeköttetésekben alkalmazott berendezések különböző típusait állítja elő, a termelés értéke 1957. évtől kezdődően közel kétfélmilliárd forintot ér el.

A magyar rádióipar a negyvenes évekig már 90–100 ezer darab rádiókészülék gyártásáig fejlődött fel, s ennek 50–55 százalékát az Orion készítette. Lépést tartottak a technikai világszínvonal általános fejlődésével, ez különösen jelentős volt a hang-erő, hangminőség tekintetében és a rövidhullám vételében.

1944 novemberében a gyár veszélyes helyzetbe került: német alakulatok az újpesti ipartelepek felrobbantását tervezték. A hír hallatára a gyár kollektívája példamutató szervezettel, a dolgozók és családtagjaik egy részének gyárba költözésével hiúsította meg ezt a tervet. A munkások fontos anyagokat, alkatrészeket rejtettek el, s mentették át az újrakezdéshez. Újpest felszabadulása után hamarosan folytatódott a rádiókészülékgyártás. Eljött a nagy változások ideje is.

Az Orion Rádió és Villamossági Vállalat 1948. március 28-án állami tulajdonba került. Ebben az időben a gyár rádiókészülékek és alkatrészek gyártása mellett elektromos műszerek, orvosi üvegáruk, hőpalackok és egyéb elektrotechnikai berendezések (ventillátor, gramofonmotor, kerékpárdinamó) előállításával foglalkozott. Néhány év múlva azonban kivált és önállósult az utóbbi profil, a gyár tehát kizárólag rádiókészülékek és alkatrészek gyártását folytatta. Ekkor már 118 ezer darab komplett rádiókészülék és 40 ezer rádióalkatrész-garnitúrát gyártottak egy év alatt.

A lendületesen fejlődő nagyvállalat 1951-ben kezdett foglalkozni a televízió gyártással. Az előkészületi munkák után 1955 őszén elkészült az első önálló Orion- és egyben első magyar — konstrukció: az AT 501-es kétsatornás készülék.

Tóth Béla: Mi, janicsárok

(68.) — Nem bűn, nem is erény. Volt. Kellett, hogy legyen. Most már másképp lesz. Vagy csak illúzió?
— Az életben nagyon sok dolog csak illúzió, de sokszor többet ér, mint a realitás? Furcsa?
— Úgy vélem, összetettebben gondolkodol, mint annak idején. Paraszt vagy te még most is, de sokat emberiesedtetél.
— Igyekszik a dolgozó.
— Voltál nehéz helyzetekben?
— Évekig Legtöbbször miattad?
— Megint csak én.
— Veled kezdődött.
— Elfutottál.
— Tehettem egyebet? Egy szóval sem biztatnál, hogy maradjak. Ott volt a Gabi.
— Így ne. Ne tegyünk szemrehányásokat. Vonnakoztassuk el az érzelmi oldalát.
— Nálam ez nem megy. Lehet, hogy a bolondok házában kötök ki. Nekem minden nem tetsző probléma idegmunka. Ahhoz másfélnek kel-lene lennem, hogy cinikusan, föléje kerekedve, véleményem mondjak valamiről. Pusztán az eszem-mel.
— Sok dolgot pedig másként nem is lehet tisztázni.
— Már mondták nekem, hogy minek az ész, ha mindig csak a szív üvöltöz? Született tulajdonság.
— Nem nagyon értem.
— En veszedelmesebb, húsomba vágó cselekedet, érzelmi áramok nélkül nem tudok megközelíteni.

— Például?
— Például? Amikor azt mondta a méltóságos kisasszony néhány esztendővel ezelőtt, nálatok, hogy fel kellene a kommunistákat akasztani...
— Hagyjuk, jó?
— Csak a példa kedvéért. Ismersz, jámbor ember vagyok, de arra a kérdésre nem az eszemmel reagáltam. Mert az ész azt mondta volna, hadd rá. Mit árthat? Még bologatni kellett volna hozzá. Ha szem van, akkor ezt természetesen nem kényszerülök ilyen vargabetűvel eljutni hozzád. De én ebben beteg vagyok.
— Még példákat.
— Nem arról akartunk beszélni.
— Majd rákerül arra is a sor. Csak hagyjad békén.
— Nem hagyhatom. Tetszik nekem az a csomagterv.
— Jó, de ezt fejezzük be. Ezt a gondolatot.
— Példát mondj még.
— Október. Hazudnék, ha azt állítanám, hogy tudtam, mi a helyzet. Nem tudtam. Az eszemmel nem.
— S most biztos vagy benne, hogy jó helyre álltál?
— Biztos.
— Mert akkori lépésed következtében társadalmilag is elnyerted a megbecsülést.
— Tévedsz. Akkor magamra nem gondoltam. Semmire. Csak azt éreztem, hogy nem nézhetem öble telt kezél, itt emberek ölik egymást csak azért, mert valaki fúzi az agyukat.
— Volt okuk?
— Mindenkinnek mindenkor akadhat oka a lázadásra. Lázadunk. Most is. De ne ölünk.
— Pokoli ellentmondás.
— Semmi ellentmondás. Ha akkor a rendőrség kirohan, és belelő a tömegbe, én a csővek elé állok. De hagyjuk. Nem ide való téma. Csak annyit, többet nem adjuk ki a hatalmat a kezünk közül.

— Palikám, nem szeretem a frázisokat. Beteg vagyok tőlük.
— Te, hidd el, ha valaki ezt hallaná, nem tudnánk bebizonyítani, hogy elsőnapos házások vagyunk. Persze én vagyok a hülye. Ilyenkor úgy kéne, hogy topogjak körülöttem, mint a parasztagyás galamb fészekrakás idején.
— Lesz még a nézeteidben is mit tisztázni. Sok kód gomolyog még a fejedben, Palkó.
— Lehet. Majd akad még időnk, hogy mindent a helyére tudjunk tenni.
— Jól van, jól van.
— Szóval rám hagyod, csak ne prédikáljak már.
— Nem arról van szó. Majd megszokjuk egymást. A lagziban mondták anyádék, hogy egy a kuckó a kemencével. Ezt is kitanulmányozzuk. Jobban szeretem az új elveket, mint az apámékét. Betegesen nem tudják, hogy mit akarnak. Az sem volt jó, amiben voltak, és a mostanít sem szeretik. Semmit sem akarnak. A pusztát tért élni, haszontalanság. Ne hidd, hogy én bened annak idején csak a kuriózumot, paradoxot láttam, amikor karon fogva jártunk. Te voltál az első ember, aki számomra kézzelfoghatóan az újat is hoztad. Az ernyedttel, a nyögve tapsolóval, a nyálással, a szemforgatással szemben a proletáregészség voltál. Fehér foggal, lélekkel, hátsó gondolatok nélküli nyíltsággal. Nem csupán a pusztát voltál, a csikósbojtár, a csudabogár. Az kevés lett volna nekem.
— Te meg tudod, ki vagy nekem?

(Folytatjuk.)